

[Grethe Philip.]

hr. Lysholt Hansen, førte tanken videre og belagde den med en hel del tal, som jeg ikke her skal komme ind på. Men jeg kan alligevel ikke sige andet, end at det er en temmelig skral trøst, når man samtidig kan læse i budgetredegørelsen, at selv den mere afdæmpede vækst i udgifterne, som er planlagt for årene efter 1973-74, vil rejse meget store problemer.

Og hvorfor er stillingen så så prekær? Landet stander jo ikke i våde lige nu. Regeringen ynder forståeligt nok at fæste sig meget ved, at betalingsbalancen, der plejer at være det store smertensbarn i dansk økonomi, arter sig pænt. Underskuddet er faldet betydeligt i år. Jeg synes, det her skal siges, at vi sammen med regeringen glæder os over, at bytteforholdet er bedret så betydeligt. Om beskæftigelsesniveauet gælder det, at det ligger pænt. Ledigheden er faldende.

Jeg skal ikke her gå nærmere ind på en dybere analyse af hele den økonomiske situation. Jeg vil blot pege på, at alt tyder på, at forholdene omkring betalingsbalancen vil blive strammet betydeligt. Når importtolden falder bort, vil en ophobet efterspørgsel efter udenlandske varer gives los, og desuden vil de forbedrede konkunkturer trække i retning af en relativt stærkt forøget import. I økonomi- og budgetministeriets helt aktuelle konjunkturdegrørelse fra den 24. november 1972 siger man da også, at der er stor risiko for, at underskuddet på betalingsbalancen i 1973 bliver større end de ca. 2 milliarder kr., man skønnede i septemberoversigten.

Vi kan derfor ikke tillade os at tage et lille pusterum og se bort fra betalingsbalanceproblemer, og vi skal da endelig også stadig væk huske på, at vi har en udenlandsk gæld, der skal afvikles. Hertil kommer, at vi netop i disse år er særlig interesseret i at give vor eksportindustri øgede muligheder. Ved indtræden i EF bliver dansk industris konkurrenceforhold væsentligt ændret; det giver både risiko og muligheder. Skal vi udnytte mulighederne, må der tilføres både

kapital og arbejdskraft til industrien, og her er vi så ved forbindelsen over til finanslovsforslaget.

Hvis vi i stadig hurtig takt lader den offentlige sektor ekspandere og beslaglægge en stigende del af arbejdskraften, vil der ikke blive de nødvendige udvidelsesmuligheder for industrien. Hvis der via de offentlige budgetter udgår en stærk efterspørgsel efter kapital, vil det være nødvendigt at holde en stram pengepolitik med høj rente og lavt låneloft, noget, der i høj grad vil vanskeliggøre nyinvesteringer inden for industrien og dermed også ramme eksporten.

Jeg har hæftet mig så meget ved disse betalingsbalanceproblemer, fordi der i visse kredse synes at herske en efter min mening helt uberettiget optimisme på dette punkt. Det er stadig en akilleshæl for dansk økonomi.

De fleste mennesker er nu nok mere umiddelbart interesseret i de skattemæssige konsekvenser af det offentliges stærkt stigende udgifter. Der er tale om et så håndgribeligt fænomen som trækprocenten. At skatten stiger i kroner og øre kan måske for mange være, hvad det være vil, når pengeindkomsterne stiger tilsvarende, men hvordan bliver reaktionen, efterhånden som også trækprocenten stiger? Vi er nu ved et punkt, hvor de samlede skatter og afgifter tager halvdelen af hele nationalindkomsten. Ifølge et notat fra økonomi- og budgetministeren af 30. november i år vil man i 1973 komme op over de 50 pct. Det er en voldsom stigning, der har fundet sted gennem de sidste 8 år, fra 32 pct. i 1964 til nu 50 pct. i 1972. At det giver sig udslag bl. a. i en stærkt stigende trækprocent, vil de fleste have erfaret på deres nylig modtagne skattekort.

I det radikale venstre har vi altid været åbne for tanken om, at det offentlige i et moderne velstandssamfund har forpligtelser over for en række opgaver. Hele det sociale og det uddannelsesmæssige område har gennem årene ligget os stærkt på sinde, og heri er der ingen ændring, det vil jeg gerne poin-